

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าลายมุก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
Development of a School Curriculum of Local Learning Strand
on Lai-Muk Cotton Weaving for Mathayom Suksa 2 Students
in Bannatongsaharajutid School Under the Office
of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1

ผู้วิจัย นางอภิรดี ศรีบุญเรือง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์

Researcher : Mrs. Apradee Sriboonruang;

Thesis Advisor : (1) Asst. Prof. Dr Ploeanpit Thummarat

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย ดังนี้ คือ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าลายมุก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอน ตามหลักสูตรสถานศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าลายมุก ก่อนและหลังเรียน 3) เพื่อศึกษาทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าลายมุก และ 4) เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าลายมุก

การวิจัยครั้งนี้มีการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ และ 4) การประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 27 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent Samples)

ผลของการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของหลักสูตรสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.86/87.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ตามที่ตั้งไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคความรู้ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าหลังเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ทักษะการปฏิบัติของนักเรียน ที่ได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การทอผ้าลายมุก มีค่าเท่ากับร้อยละ 89.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
4. เจตคติของนักเรียนหลังได้เรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การทอผ้าลายมุก อยู่ในระดับมากที่สุด

ABSTRACT

The purposes of this research were : 1) to develop a school curriculum on Lai-Muk Cotton Weaving for Mathayom Suksa 2 students in Bannatongsaharajutd school under the office of Sakon Nakhon Educational Service Area I on the 80/80 standard criterion, 2) to study the students' learning achievement scores before and after learning through the developed school curriculum 3) to investigate the practical skills of students who studied in this curriculum on Lai-Muk Cotton Weaving and 4) to compare the attitudes of students who studied the developed school curriculum on Lai-Muk Cotton Weaving.

The research procedure comprised 4 steps : 1) collecting and analyzing the fundamental data, 2) developing the school curriculum, 3) implementing the school curriculum, and 4) evaluating the implementation of the school curriculum. The subject was 27 students enrolling in the first semester of academic year 2010 at Mathayom Suksa 2 of Bannatongsaharajutid School. The statistics used were percentage, mean, standard deviation and t-test (Dependent Samples).

The results of this research were as follows:

1. The efficiency of developed curriculum was 82.86/87.22 which was higher than the basis criterion of 80/80.
2. The posttest average scores of learning through the developed curriculum war higher than those of their pre-test at the .01 level of significance.
3. The students had developed their practical skills of 89.78 percent which was higher than the set criteria of 60 percent.
4. The average score of the attitude of the students learning through the developed curriculum was at the highest level.

ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ ของโลก ยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและ เศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วยจึงมีความ จำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาชาติ ซึ่งถือเป็น กลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ ในเวทีโลก กระทรวงศึกษาธิการโดยอาศัยอำนาจตาม ความในบทเฉพาะกาล มาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 จึงเห็นสมควร กำหนดให้มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น โดยมีการ กำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มสาระ ตัวชี้วัด และให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ต่อการจัดการศึกษา เพื่อสร้างประชากรที่มีคุณภาพ โดย กำหนดแนวทางให้รัฐจัดการศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ และจัดหลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ โดยให้ได้รับการ ศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ทั้งนี้สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ชุมชน สังคม ประเทศชาติให้อยู่รอดจากระบบเศรษฐกิจและสังคมที่

ผันแปร โดยยึดหลักว่าการศึกษาร้างชาติ สร้างคน สร้างงาน และการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ ทุกวันนี้จำเป็นต้องอาศัยความรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการคิด การปฏิบัติและสร้างสรรค์ของผู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ที่ถูกต้องในความตระหนักเห็นคุณค่า และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งวิทยาการเพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่การพึ่งพาตนเอง การสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างอาชีพในท้องถิ่นของตนต่อไป อีกทั้งยังเป็นการสร้างความรัก ความผูกพันในท้องถิ่นและการละทิ้งถิ่นฐานเดิมที่จะลดน้อยลง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้าบทนำ)

การพัฒนาหลักสูตร ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างคนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขและมีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันในเวทีโลก ไม่ว่าจะหลักสูตรใดก็ตาม หากนำไปใช้แล้วพบว่า มีข้อจำกัดบางประการก็จำเป็นต้องมีการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่ให้ดีขึ้น หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นเพื่อให้เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานระดับท้องถิ่นและสถานศึกษา นำไปเป็นกรอบและทิศทางพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอน จากข้อค้นพบในการศึกษาวิจัย และติดตามผล การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวถึง ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พุทธศักราช 2550-2554) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 1 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมพัฒนาประเทศพื้นฐานในการดำรงชีวิต การพัฒนาสมรรถนะและทักษะกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำ

หลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงได้ปรับเปลี่ยนหลักสูตรเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำไปสู่การปฏิบัติแต่ยังคงยึดมาตรฐานการเรียนรู้ และหลักการเดิม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 9)

การทอผ้าลายมุกเป็นภูมิปัญญาทางการผลิตและเป็นผลิตภัณฑ์ของคนไทย เป็นผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่ประณีตงดงาม ซึ่งนอกจากใช้เป็นเครื่องแต่งกายในชีวิตประจำวัน เป็นผ้าใช้สำหรับประกอบพิธีกรรมในโอกาสต่างๆ แล้วยังมีคุณค่าต่อผู้ผลิตในแง่การสร้างรายได้ให้กับชุมชนอีกด้วย ปัจจุบันแนวโน้มของตลาดผ้าลายมุก คาดว่าจะอยู่ในระดับแนวหน้าของผ้าไทย เนื่องจากความวิจิตรพิสดารของลายและสีที่สามารถดัดแปลงได้หลายแบบและยังมีราคาไม่แพง มีช่องทางการตลาดดีกว่าผ้าไหม สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน ผ้าลายมุกจึงเป็นผ้าที่ควรอนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนาเพื่อให้เป็นผ้าทอที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและคงความเป็นเอกลักษณ์ของชาวอีสานสืบไป (โรงเรียนบ้านนาตง สหราษฎร์อุทิศ, 2551, หน้า 1) การทอผ้าลายมุกของชาวตำบลนาตงวัฒนา อำเภอโพธิ์นาแก้ว จังหวัดสกลนคร เป็นศิลปหัตถกรรม ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษหลายชั่วอายุคน ซึ่งแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถ ความขยันหมั่นเพียร ในการทำงานอันเป็นเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งได้รับการพัฒนาเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งนอกจากใช้ในครอบครัวแล้วยังเป็นสินค้าสร้างรายได้เสริมให้แก่ครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่นด้วย ผลงานการทอผ้าลายมุกของชาวตำบลนาตงวัฒนา จัดเป็นผลงานที่มีลวดลายประณีตสวยงาม เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานอื่นๆ จนได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ส่งเป็น

สินค้าจำหน่ายที่ทั่วไปทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอยู่เสมอ แต่ความสำเร็จเหล่านี้อยู่ในวงจำกัดเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพการทอผ้ามัดหมี่เท่านั้น ในกลุ่มคนรุ่นใหม่ยังเรียนรู้และให้ความสนใจในเรื่องนี้น้อย (ฐิติรัตน์ เหมษ์ฐิติ, 2541, หน้าบทนำ)

จากการศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า มีการจัดทำหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนมองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี มีวินัยและตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียนได้เรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพและมีการได้ สามารถคิดคำนวณต้นทุน เพื่อการจำหน่ายสินค้าได้ (โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ, 2552, หน้า 20) อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรักท้องถิ่น และเกิดการพัฒนาอาชีพที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน แต่อย่างไรก็ตามโรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ ยังขาดการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับท้องถิ่นที่เป็นรูปแบบชัดเจน ที่มีการบูรณาการภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้านในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นได้ใช้ความรู้ความสามารถ ซึ่งมาจากภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์ต่อ การดำรงชีวิต อีกทั้งชุมชนยังขาดการพัฒนาอาชีพและกระบวนการการทอผ้าลายมุก ที่เป็นระบบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องการทอผ้าลายมุก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ให้สูญหายไป อีกทั้งยังเป็นสื่อให้ผู้เรียน

ได้ทำความเข้าใจวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ค่านิยม ตลอดจนประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น ที่เป็นมรดกอันล้ำค่าที่ควรภาคภูมิใจสำหรับคนในท้องถิ่น

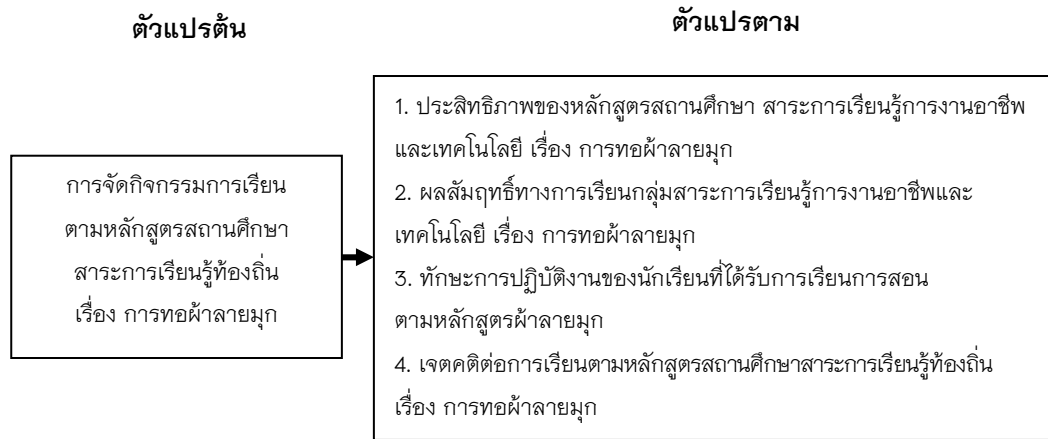
ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าลายมุก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าลายมุก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าลายมุก ก่อนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอน ตามหลักสูตรสถานศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าลายมุก
4. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าลายมุก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยแสดงเป็นภาพประกอบ

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่

1.1.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นชาวบ้านในเขตบริการของโรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ อำเภอโพธิ์นาแกว จังหวัดสกลนคร ที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการทอผ้าลายมุก

1.1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ อำเภอโพธิ์นาแกว จังหวัดสกลนคร

1.1.3 ครูที่ทำการสอนกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี และมีความรู้ เรื่อง การทอผ้าลายมุก โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1.1.4 ผู้ประกอบอาชีพการทอผ้าลายมุกในชุมชนตำบลนาตงวัฒนา

1.2 ประชากรที่ใช้ในการทดลองหลักสูตร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในตำบลนาตงวัฒนา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 50 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่

2.1.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการทอผ้าลายมุก และมีประสบการณ์ในการทอผ้าลายมุก จำนวน 10 คน

2.1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน

2.1.3 ครูที่ทำการสอนกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี และมีความรู้ เรื่อง การทอผ้าลายมุก จำนวน 5 คน

2.1.4 ผู้ประกอบอาชีพการทอผ้าลายมุก จำนวน 15 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหลักสูตร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 27 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจง

3. ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ตามหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การทอผ้าลายมุก

- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทอผ้าลายมุก
 - 3.2.2 ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การทอผ้าลายมุก
 - 3.2.3 เจตคติต่อการเรียนหลังเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทอผ้าลายมุก
- 4. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย
 - 4.1 หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การทอผ้าลายมุก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย
 - 4.1.1 หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร
 - 4.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การทอผ้าลายมุก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 แผน โดยใช้เวลาทำการจัดการเรียนรู้ 20 ชั่วโมง
 - 4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การทอผ้าลายมุก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยแบบทดสอบ มีค่าความเที่ยงตรง (IOC) เท่ากับ 1.00 มีค่าความยากง่ายอยู่ในช่วง 0.23-0.89 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.21-0.54 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 0.83
 - 4.3 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การทอผ้าลายมุก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 25 ข้อ โดยมีค่าความเที่ยงตรง (IOC) เท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ค่าสถิติ t อยู่ในช่วง 2.40-4.47 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งหมด 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนและผู้เรียน ด้านศักยภาพ ด้านความพร้อมของบุคลากร การบริหาร วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ความร่วมมือเกี่ยวกับบุคลากรภายในโรงเรียน ความร่วมมือของ

ชุมชน และสำรวจสภาพความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้หลักสูตรที่จะพัฒนา มีความสอดคล้องกับพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่น ชุมชน และความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าลายมุก

2. การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การทอผ้าลายมุก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

2.1 การยกร่างหลักสูตร

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ตลอดจนศึกษาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามองค์ประกอบ ได้แก่ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร ขอบข่ายสาระมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ศึกษาวิธีสอน รูปแบบการสอน เทคนิคการสอนรูปแบบต่างๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ เรื่อง การทอผ้าลายมุก เพื่อนำมาเป็นสาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ สาระสำคัญ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล

2.2 การประเมินความสมบูรณ์ของหลักสูตรและ

เอกสารประกอบหลักสูตร โดยการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา และด้านการเรียนการสอน พิจารณาตรวจสอบ และให้คำแนะนำด้านต่างๆ ได้แก่ หลักการและเหตุผล สารการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ ความสำคัญ ธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร วิสัยทัศน์ คุณภาพผู้เรียน สาระการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและ

ประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินความสมบูรณ์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขทั้งหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ปรากฏได้หลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ย 4.72 และเอกสารประกอบหลักสูตรมีค่าเฉลี่ย 4.74 ซึ่งสรุปตามเกณฑ์การประเมินได้ว่า หลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับสูงมาก เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ชำนาญหลักสูตรไปใช้

3.1 ผู้วิจัยได้เตรียมการใช้หลักสูตร โดยการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้หลักสูตร ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนที่ผ่านการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำหลักสูตรบางส่วนไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตางสหราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่เคยเรียนผ้าลายมุกมาแล้ว จากนั้นนำผลการทดลองมาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3.2 การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร

ผู้วิจัยนำหลักสูตรสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตางสหราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2553 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 27 คน ใช้เวลาทดลอง 20 ชั่วโมง โดยทำการทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแบบวัดเจตคติต่อการเรียน เรื่อง การทอผ้าลายมุก บันทึกผลที่ได้เป็นคะแนนก่อนเรียน แล้วผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้มาใช้สอนกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 แผนการเรียนรู้อหว่างเรียนประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนและสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมรวม เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดเจตคติต่อการเรียน

เรื่องการทอผ้าลายมุก ไปทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน บันทึกผลที่ได้เป็นคะแนนหลังเรียน

4. หาประสิทธิภาพของหลักสูตรวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การทอผ้าลายมุก ที่พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 (E_1/E_2) โดยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคความรู้ ระหว่างก่อนและหลังทดลองโดยการทดสอบค่าที่ (t-test ชนิด Dependent Samples) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติ เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม) และนำคะแนนเจตคติต่อการเรียนหลังทดลองใช้หลักสูตรเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ร้อยละ 80)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องการทอผ้าลายมุก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคความรู้ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่าที่ (t-test ชนิด Dependent Samples)
3. การวัดทักษะการปฏิบัติงาน ประเมินคะแนนร้อยละแบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน เทียบกับเกณฑ์
4. หาค่าร้อยละและเจตคติต่อการเรียน เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ในระดับมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.1.2 คะแนนเฉลี่ย (Mean)

1.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การทอผ้าลายมุก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่พัฒนาขึ้น แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เกี่ยวกับการทอผ้าลายมุก

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (IOC)

3.1.2 หาความยากง่ายของแบบทดสอบเป็นรายชื่อ

3.1.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

3.1.4 หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ โดยวิธีการแจกแจงทวินามของโลเวทท์

3.2 แบบวัดเจตคติต่อการเรียน

3.2.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบวัดเจตคติ (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3.2.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อจากสูตร

3.2.3 ค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

3.3 การวิเคราะห์หาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ การกำหนดประสิทธิภาพ กระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่า E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์) ได้กำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่ากับ 80/80 และหาประสิทธิภาพจากสูตร E_1/E_2

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ดังนี้ คือ

1. ประสิทธิภาพของหลักสูตรสถานศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าลายมุก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ สำนักงานพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.86/87.22

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าหลังเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ทักษะการปฏิบัติของนักเรียน ที่ได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าลายมุก มีค่าเท่ากับร้อยละ 89.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

4. เจตคติของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การทอผ้าลายมุก ทำให้นักเรียนมีเจตคติในการเรียนหลังเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตรสถานศึกษา อาจยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรม โดยเฉพาะในการปฏิบัติตนที่เน้นผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติได้จริง เพื่อจะได้นำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตรสถานศึกษา ควรศึกษาความต้องการของนักเรียน และท้องถิ่น ตลอดจนศึกษาทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นจริง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

1.3 ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ครูผู้สอนควรศึกษารายละเอียดต่างๆ ของการทอผ้า ลายมุก ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ และควรฝึกทักษะการทอผ้าให้สามารถทำได้ก่อนหลักสูตรไปใช้รวมทั้งควรศึกษารายละเอียดต่างๆ จากหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้เข้าใจเพื่อให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนมากที่สุด

1.4 ครูผู้สอนควรเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่ใช้ในการเรียนให้พร้อมรวมทั้งควรติดต่อประสานงานกับวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เรียบร้อย ในกรณีที่ต้องขอ

ความร่วมมือในการถ่ายทอดความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและผู้บริหารการศึกษา

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและให้การสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมที่เกี่ยวกับท้องถิ่น โดยมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัญหาของท้องถิ่น เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้ครอบคลุมในกลุ่มสาระต่างๆ

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและเผยแพร่หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การทอผ้าลายมุก

ให้แก่ครูผู้สอน เพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ต่อไป

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา งานอาชีพอื่นๆ ในท้องถิ่นหรืออยู่ในท้องถิ่นที่ใกล้เคียงใน จังหวัดสกลนคร เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ ของท้องถิ่นและสำหรับผู้เรียนบางคนอาจฝึกฝนจน สามารถทำเป็นอาชีพเสริม หารายได้ช่วยเหลือครอบครัว ได้ ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีความรักและความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของท้องถิ่น

3.2 ควรทำการวิจัย ศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความตระหนักในวัฒนธรรม ความ เชื้อมั่นในตนเอง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ฐิติรัตน์ เหมชัยฐิติ. (2541). *การศึกษาการทอผ้าลายมุกในอำเภอโพนนาแก้ว*. สกลนคร: สถาบันราชภัฏสกลนคร.

ทิศนา แคมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ พิมพ์ครั้งที่ 2*.

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิสาชล สุขเกษม. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการประดิษฐ์ของ ตกแต่งจากวัสดุธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปากคลองบางขนาก อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิจิตรา ทีสุโกะ. (2549). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องการทอผ้ามัดหมี่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนาหนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.

พัชนี พงษ์สุภา. (2544). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องงานใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

พรทิพย์ จันปุ่ม. (2548). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องการทอผ้าด้วยเส้นใยฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ ของบ้านบึงเป้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนโพนทราย จังหวัดมุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สมัย วะชุม. (2548). *การนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.